

PROJEKTAI

MOKESČIŲ REFORMA

Dėl Nekilnojamo turto mokesčio (NTM) įstatymo pakeitimų

Registruota dešimtys papildomų atskirųjų pasiūlymų pagrindiniam NTM įstatymo pakeitimo [projektui](#).

Pirmuoju [pasiūlymu](#) siekiama įtvirtinti, kad savivaldybių nustatomas minimalus gyvenamojo būsto neapmokestinamasis dydis būtų ne mažesnis negu toje savivaldybėje esančio NT mokestinių verčių vidurkis.

Antruoju [pasiūlymu](#) norima įtvirtinti, jog pagrindinis gyvenamasis būstas nebūtų mokesčio objektas. Atitinkamai būtų panaikintos nuostatos, reglamentuojančios pagrindinio gyvenamojo būsto apmokestinimą. Papildomai, kadangi pagal šiuo metu galiojančią tvarką fiziniams asmenims priklausančių sodų, garažų, fermų ir panašių statinių neapmokestinamoji turto vertė yra tris kartus didesnė (150 tūkst. Eur) negu siūloma reformos projekte, todėl vietoje siūlomos 50 000 Eur ribos, siūloma 0 proc. tarifą taikyti iki 100 000 Eur mokestinės vertės.

Trečiuoju [pasiūlymu](#) norima praplėsti režius, taikomus NT mokestinei vertei. NT, kurio vertė viršytų 1 mln. Eur, būtų taikomas 2 proc. mokesčio tarifas.

Nekilnojamojo turto vertės dalis	Mokesčio tarifas
<50 tūkst. Eur	0 proc.
50 tūkst. Eur – 200 tūkst. Eur	0,1 proc.
200 tūkst. Eur – 400 tūkst. Eur	0,2 proc.
400 tūkst. Eur – 600 tūkst. Eur	0,5 proc.
600 tūkst. Eur – 1 mln. Eur	1 proc.
>1 mln. Eur	2 proc.

Ketvirtuoju [pasiūlymu](#) siūloma pagrindinio būsto neapmokestinti, tačiau padidinti tarifus kitiems NT objektams – ne pagrindiniams būstams. Tokiu atveju būtų taikomi tokie mokesčio tarifai:

Nekilnojamojo turto vertės dalis	Mokesčio tarifas
<50 tūkst. Eur	0 proc.
50 tūkst. Eur – 200 tūkst. Eur	0,2 proc.
200 tūkst. Eur – 400 tūkst. Eur	0,4 proc.
400 tūkst. Eur – 600 tūkst. Eur	0,6 proc.
>600 tūkst. Eur	1 proc.

Penktuoju [pasiūlymu](#) būtų keičiama pagrindinio gyvenamojo būsto sąvoka – į ją patektų ir rekreacinės teritorijose esantys pastatai. Tokiu atveju gyventojai galėtų pasinaudoti nustatyta lengvata pagrindiniam gyvenamam būstui net ir tais atvejais, kai būstas yra rekreacinės paskirties teritorijoje.

Šeštuoju [pasiūlymu](#) būtų suteikiama daugiau teisių savivaldybėms. Savivaldybės galėtų nustatyti brangaus pagrindinio gyvenamojo būsto apmokestinimą ir taikyti nuo 0,1 proc. iki 0,5 proc. mokesčio tarifą, atsižvelgiant į turto plotą, vietą ar mokestinę vertę. Savivaldybės taip pat galėtų pasirinkti, ar nori taikyti lengvatas šeimoms su vaikais ar kitiems asmenims. Būtų taikomi mažesni tarifai nei pagrindiniam gyvenamajam būstui.

Septintuoju [pasiūlymu](#) siūlytina nustatyti 100 tūkst. Eur pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės neapmokestinamąjį dydį bei suteikti savivaldybėms galimybę pačioms nustatyti mokesčio tarifą, atsižvelgiant į skirtingus turto kriterijus. Taip pat norima išplėsti asmenų, kuriems mokestis už pagrindinį gyvenamąjį būstą būtų mažinamas, ratą (pvz., asmenims su negalia, gaunantiems šalpos pensiją ir kt.) ir nustatyti visoms šioms asmenų grupėms 50 proc. nekilnojamojo turto mokesčio sumos mažinimą.

Aštuntuoju [pasiūlymu](#) norima atsisakyti mokestinio turto perversinimo, dėl ko ji liktų tokia, kokia buvo iki įstatymo pakeitimo. Naujo turto mokestinė vertė būtų vertė, gauta atlikus pirmąjį individualų arba masinį vertinimą.

Devintuoju [pasiūlymu](#) savivaldybėms būtų paliekama teisė nustatyti gyventojų pagrindinio būsto neapmokestinamąjį dydį, tačiau jis negalėtų būti mažesnis nei 450 tūkst. Eur.

Dešimtuoju [pasiūlymu](#) savivaldybėms būtų paliekama teisė nustatyti gyventojų pagrindinio būsto neapmokestinamąjį dydį, tačiau jis negalėtų būti mažesnis nei 200 tūkst. Eur.

Dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) pakeitimų

GPMĮ atveju analogiškai registruoti keli pasiūlymai pagrindiniam GPMĮ pakeitimo [projektui](#).

Pirmuoju [pasiūlymu](#) norima mažinti verslo liudijimo pajamų ribą iki 20 tūkst. Eur, o pajamos, viršijančios šią ribą, būtų įtraukiamos į metinę pajamų dalį, kurioms taikomas progresinis mokesčio tarifas.

Antruoju [pasiūlymu](#) siekiama įtvirtinti naują lengvatą kvalifikuotiems specialistams iš užsienio. Specialistai iš kitų šalių, kurie per paskutinius 5 metus nebuvo Lietuvos rezidentai, ateinančius 5 metus galėtų netaikyti progresinių GPM tarifų (t. y. būtų taikomas 20 proc. GPM tarifas). Lengvata galiotų asmenims, kurie iš darbo santykių per metus uždirbtų daugiau nei 36 VDU sumą (2025 m. – 75 919,68 Eur).

Trečiuoju [pasiūlymu](#) norima į progresinį apmokestinimą neįtraukti pajamų, gautų iš investicinės sąskaitos. Tokios pajamos ir toliau būtų apmokestinamos pagal dabartinį mokesčio tarifą – 15 proc.

Ketvirtuoju [pasiūlymu](#) siekiama įtvirtinti gyventojų pajamų mokesčio lengvatą vienam iš tėvų (įtėvių), kuris šeimoje augina tris ar daugiau nepilnamečių vaikų, t. y. esant tokiai šeimyninei situacijai vienas iš tėvų būtų atleidžiamas nuo gyventojų pajamų mokesčio.

Dėl Pelnų mokesčio įstatymo (PMĮ) pakeitimų

Vieninteliu [atskiruoju](#) pasiūlymu pagrindiniam pakeitimo [projektui](#) siūloma Ūkininkų ūkio registre įregistruoto ūkio, viršijančio 45 tūkst. Eur pajamų ribą, pelną apmokestinti pelno mokesčiu.

Dėl Pridėtinės vertės įstatymo (PVMĮ) pakeitimų

Mokesčių reformos kontekste prie pagrindinio pakeitimo [projekto](#) registruoti papildomi siūlymai.

Pirmuoju [siūlymu](#) siekiama padidinti PVM tarifą iki 22 proc., su sąlyga, jog pelno mokesčio tarifas liktų nepakitęs, t. y. 16 proc.

Antruoju [siūlymu](#) norima panaikinti lengvatą ir pradėti taikyti standartinį PVM tarifą (21 proc.) spausdintoms ir elektroninėms knygoms bei informaciniais leidiniams.

Trečiuoju [siūlymu](#) norima grąžinti lengvatinį 9 proc. mokesčio tarifą restoranų, kavinių ir panašių maitinimo įstaigų teikiamoms maitinimo paslaugoms.

KITI ĮSTATYMO PROJEKTAI

Dėl GPMĮ pakeitimo

[Pasiūlymu](#) norima tikslinti įstatymo pakeitimo [projekto](#) nuostatą numatant, kad dirbantiems individualiai už kiekvieną auginamą vaiką (įvaikį) papildomai būtų taikomas 208,8 Eur metinis pajamų mokesčio kreditas (vietoje prieš tai projekte siūlytinų 1044 Eur), nes tai atitiktų naudą, kurią dėl papildomo NPD už kiekvieną auginamą vaiką (įvaikį) gautų samdomi darbuotojai. Taip pat patikslintos nuostatos, kai mokestiniu laikotarpiu gyventojo situacija dėl auginamų vaikų (įvaikių) gali pasikeisti.

Siūloma įsigaliojimo data 2026 m. sausio 1 d.

Dėl tvarumo informacijos atidėjimo vadovybės ataskaitose

Finansų ministerija parengė [Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo](#) bei [Vertybinių popierių įstatymo](#) pakeitimų projektus, kuriais siūloma dvejiems metams atidėti reikalavimą įmonėms į vadovybės ataskaitas įtraukti informaciją tvarumo klausimais. Šis pakeitimas leistų laukti ES lygio susitarimo dėl taikymo apimties ir supaprastintų reikalavimų. Numatyta, kad didelės įmonės tokią informaciją teiktų už 2027 m., o vidutinės ir mažos listinguojamos – už 2028 m., vietoje dabar numatytų 2025 m.

Dėl Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo pakeitimo

Paskelbtas atnaujintas loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo [projektas](#). Šiuo metu organizuojant lošimus lošimo automatais, stalo lošimus, bingą, totalizatorių, lažybas ir nuotolinius lošimus, loterijų ir lošimų mokesčio bazei taikomas 22 procentų mokesčio tarifas. Projektu norima nustatyti progresinius azartinių lošimų mokesčius su skirtingais tarifais, priklausomai nuo mokestinės bazės dydžio:

Mokesčio bazė	Mokesčio tarifas
<1 mln. Eur	22 proc.
1 mln. Eur - 3 mln. Eur	27 proc.
3 mln. Eur - 5 mln. Eur	32 proc.
>5 mln. Eur	37 proc.

Siūloma įsigaliojimo data 2026 m. balandžio 1 d.

Dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo (toliau – VSDĮ)

Naujai siūloma [projekto](#) redakcija ketinama sumažinti VSD įmokų dydį ūkininkams, kurie bus įregistravę ūkį Ūkininkų ūkių registre bei kai toks ūkis bus priskiriamas prie aukščiau minėto pelno mokesčio subjekto. Ši ūkininkų grupė būtų apmokestinama VSD nuo 50 proc. išsiimtų lėšų, deklaruojamų VMI. Kitai asmenų grupei, pvz., fiziniams asmenims, užsiimantiems ūkio veikla, apmokestinimas nesikeis, liks 90 proc.

Kita siūloma VSDĮ pakeitimo [projekto](#) redakcija būtų siūloma suvienodinti visų savarankiškai dirbančių asmenų socialinio draudimo įmokų bazes, vertę nustatant 90 proc. nuo apmokestinamųjų pajamų – tokiu būdu būtų siekiama įgyvendinti savarankiškai įmokas mokančių mokesčių mokėtojų lygybės principą. Taigi, įmokos didėtų individualių įmonių savininkams, mažųjų bendrijų nariams, ūkinių bendrijų tikriesiems nariams ir kitiems individualiai besiverčiantiems asmenims.

Abiejų projektų siūloma įsigaliojimo data 2026 m. sausio 1 d.

Dėl Sveikatos draudimo įstatymo (toliau – SDĮ) pakeitimo

Įstatymo pakeitimo [projektu](#) siekiama papildyti SDĮ nuostatą, kuri nustatytų, kad asmenys, gaunantys Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytą senatvės pensiją ir draudžiami valstybės lėšomis, nebūtų įpareigoti mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokų, vykdydami individualią veiklą su verslo liudijimu.

ĮSAKYMŲ PROJEKTAI

Dėl Pranešimo apie mokestinį tyrimą ir patikrinimo akto bei susijusių dokumentų pildymo pakeitimo projektas

Įsakymo [projekte](#) iš esmės atliekama nemažai skirtingų pakeitimų. Pirmiausia atnaujinama informacija dėl apskundimo tvarkos, nuo šiol skundas galės būti paduodamas per centrinį mokesčių administratorių el. pašto adresu vmi@vmi.lt arba teikiant elektroninę skundo formą per Mano VMI.

Taip pat patikslinama informacija apie delspinigius, atsižvelgiant į naujausią teismų praktiką ir numatyta galimybė mokesčių mokėtojai pateikti mokesčių administratoriui reikalingą informaciją neatvykstant į VMI padalinį.

Dėl Akcizų lengvatos biodujoms taikymo

Atsižvelgiant į tai, jog 2025 m. liepos 1 d. nustatoma, kad nuo akcizų atleidžiamos biodujos, parengtas Akcizų lengvatos taikymo biodujoms įsakymo [projektas](#), kuriame detalizuojama, kaip nuo akcizų atleidžiamos Lietuvos Respublikoje pagamintos, įsigytos ar iš kitų Europos Sąjungos valstybių narių atgabentos biodujos, įskaitant jų dalį energinių produktų mišiniuose.

KOMENTARŲ PROJEKTAI

Dėl PVM Sąskaitos faktūros informacijos komentaro pakeitimų

VMI paskelbė naująjį PVMĮ 80 straipsnio komentaro [projekta](#), detalizuojantį nurodomą informaciją PVM sąskaitose faktūrose. VMI pateikia platesnę informaciją apie tai, kas turi būti pateikiama sąskaitose faktūrose, kaip tą turi daryti skirtingi mokesčių mokėtojai (pvz., taikantys smulkiojo verslo schemą) ir kita būtina informacija.

KITOS NAUJIENOS

Dėl darbdavio darbuotojo naudai mokamų pensijų įmokų

VMI paskelbė naują [išaiškinimą](#) dėl darbdavio mokamų pensijų įmokų darbuotojo naudai.

VMI paaiškina, jog jeigu pensijų įmokos yra mokamos pagal tokias įmokas reglamentuojančius teisės aktus ir kuomet tai yra naudojama kaip papildoma motyvacinė priemonė, pensijų įmokos būtų laikomos neapmokestinamomis pajamomis. Tačiau tokiais atvejais, kai darbo užmokestis yra sumažinamas arba darbuotojas šias įmokas gali išsiimti anksčiau laiko, tokių pensijų įmokų mokėjimas būtų laikomas piktnaudžiavimu. Šiuo pagrindu VMI pateikia ir konkrečių praktinių pavyzdžių.

Dėl socialinio draudimo pensijos

Sodra paskelbė [naujienas](#) išvykusiems asmenims, kuriems mokamos socialinio draudimo pensijos.

Iki šiol, kuomet žmogus deklaruodavo išvykimą iš Lietuvos į Europos valstybę arba buvo gaunama informacija, kad žmogus faktiškai gyvena užsienyje, pensijos mokėjimas būdavo stabdomas nuo kito mėnesio po išvykimo. Kad mokėjimas būtų tęsiamas, reikėdavo papildomai pateikti prašymą dėl socialinio draudimo pensijos mokėjimo atnaujinimo gyvenantiems užsienyje. Dabar to nebereikės – pensijos toliau bus mokamos. Paminėta, kad išvykę asmenys vis vien turės kartą per metus pateikti gyvybės sertifikatą, tai yra dokumentą, patvirtinantį, kad žmogus yra gyvas ir gyvena užsienyje.

Mokestinių ginčų komisija kreipiasi į Europos Sąjungos Teisingumo teismą (toliau – ESTT)

ESTT priėmė nagrinėti Mokestinių ginčų komisijos [prašymą](#) dėl prejudicinio sprendimo, susijusio su pelno mokesčio taikymu sandoriams tarp susijusių įmonių ES. Mokesčių administratorius konstatavo, jog sandorių grandinė, kuria per naujai įsteigtą užsienio įmonę buvo formalizuotas skolos įsigijimas patronuojančios įmonės akcijoms, o iš Lietuvos įmonių gauti dividendai panaudoti šiems įsiskolinimams padengti, neatspindi ekonominės realybės ir buvo atlikta dirbtinai. Komisija ESTT kelia klausimus dėl dividendų gavėjo statuso, mokestinės naudos nustatymo, žinojimo apie piktnaudžiavimą ir sandorių realumo aplinkybių.

